

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ ГРАД ВРАЦА

ПРОЕКТ НА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ

ИКОНОПИС

ЗА РАЗШИРЕНА ПОДГОТОВКА

В IV КЛАС НА НАЧАЛЕН ЕТАП

НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по *иконопис* за IV клас е насочена към формиране на съвременните ключови компетентности и реализиране на специфичните цели на учебния предмет, свързани с:

- ✓ изразяване на идеи и преживявания с помощта на изобразителни средства;
- ✓ изграждане на естетически критерии при възприемане на обекти и явления от действителността и творби на изобразителното изкуство;
- ✓ развиване на практически опит за работа с изобразителни материали и техники;

Чрез обучението в ИУЧ Иконопис в IV клас се цели също учениците :

- да опознаят богатото ни изобразително наследство;
- да почувстват, осмислят и обикнат красотата в ортодоксалното изобразяване;
- да натрупат познания и умения в областта на православния изобразителен канон, православната иконография, техниката и технологията на иконописата;
- да се запознаят с иконописната традиция;
- да ценят и познават достиженията на дълголетната ни духовност, оцелели в ръкописи, щампи, храмове и манастири.

Православната изобразителна култура е интегрирала в сложен композиционен и семантичен синтез, геометричен, флорален и зооморфен орнамент, човешки фигури и фигури на животни, пейзажни и архитектурни елементи, одеяния, атрибути и аксесоари. Учебната практика е основата за постигане на необходимото художническо умение.

Обучението по иконопис развива творческия потенциал на ученика с помощта на: емоциите и чувствата, въображението, паметта, мисленето, възприемането и интерпретирането на действителността. В процеса на изобразителната дейност и общуването с

художествени произведения (включително рисунки, апликации, пластики, художествени конструкции), изпълнени с разнообразни изобразителни материали и техники, се развиват творческите способности на учениците, тяхната самостоятелност и инициативност.

Акцент в обучението по *иконопис* за IV клас са знания, умения и отношения, свързани с: културно-историческото наследство и паметници на културата; ортодоксални образи и символи; ориентиране чрез визуални знаци и символи в различни области на живота, осигуряващи възможност за по-пълноценна адаптация на учениците в социална среда; изразни възможности на традиционни и нетрадиционни материали и техники; експериментиране и експресивно въздействие на изразни средства, материали и техники в резултати от творчески процес.

Учебното съдържание по *иконопис* в IV клас е представено чрез очакваните резултати от обучените на ниво „тема” и нови понятия. Новите знания и понятия се основават на формираните изобразителни представи в процеса на практическа дейност. В часовете за упражнение и практически дейности се изпълняват задачи за творческа изява на учениците чрез индивидуално и групово участие.

Учебната програма предоставя свобода при подбора на методите и средствата за постигане на очакваните резултати и при определяне на последователността на темите в годишното разпределение на учебното съдържание.

Разширената подготовка на учениците по иконопис в IV клас може се осъществява както в класната стая, така и извън училище под формата на:

- ✓ наблюдение на обекти от културно-историческото наследство в родния край;
- ✓ посещения в музеи, галерии, колекции и сбирки – за възприемане на творби на изобразителното изкуство;
- ✓ организиране на изложба с ученически творби – за представяне на резултатите от проекти, от индивидуална и колективна изобразителна дейност (рисунки, апликации, моделирани фигури и др.) в училището, в общността.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ	ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ
Обект и среда	Описва визуални особености на обекти от културно-историческото наследство. Изразява оценката си за известни културно-исторически обекти чрез изобразителна дейност.
Обект и образ	Определя локални цветове на различни обекти Асоциира обекти с общ локален цвят.
Зрител и творба	Разкрива най-общо съдържанието на произведения на изобразителното изкуство. Споделя свои впечатления от художествени музеи и галерии. Описва теми и сюжети в творби на изкуството. Изразява отношение при възприемане на художествена творба.
Визуална комуникация	Познава символи и знаци за визуална информация. Създава изображения, като използва различни символи и знаци за визуална информация и комуникация.
Материали и техники	Определя традиционни и нетрадиционни материали и техники. Експериментира с различни изобразителни материали и техники.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
Образи от миналото и от съвременния свят	Разпознава културни обекти от миналото и настоящето (параклис, църква, манастир, кули). Сравнява визуални особености на обекти от миналото и настоящето (архитектурни елементи, материали, конструкция, украса). Отразява в рисунки свои впечатления от православни храмове. Разбира приноса на културно-историческото наследство в развитието на региона.	културно-историческо наследство;
Образи и цветове - локален цвят	Различава локални цветове на различни обекти. Изобразява обекти с различни локални цветове. Преценява ролята на локалните цветове при изобразяване на обекти.	локален цвят

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА ЧЕТВЪРТИ КЛАС

Символи и знаци	Разпознава християнски символи, изобразени с помощта на геометрични форми.	
Образи и форми – декоративни образи	Познава същественият признаци на фигуралната композиция Разграничава видовете фигурална композиция. Познава основните принципи за изграждане на композицията. Разпознава християнски символи, изобразени с помощта на геометрични форми.	

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на учебния предмет *иконопис* - ИУЧ в IV клас - 34 часа.

Препоръчително разпределение на часовете:

За затвърждаване и практически дейности	40%
Надграждане и практически дейности	54%
За диагностика	6%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценката по изобразително изкуство е комплексна. Тя съдържа дидактически и естетически показатели. Текущото оценяване на ученическите творби е резултат от изпълнение на изобразителни задачи, като се отчита активността на ученика.

Ученикът създава свое портфолио, в което включва отделни резултати от изпълнение на учебни и творчески задачи. То се взема под внимание при определяне на годишната оценка на ученика.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Образователните дейности в обучението по иконопис не са свързани само с конкретните теми. Те имат междупредметен характер и са насочени към придобиване на съвременните ключови компетентности:

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
Компетентности в областта на българския език	• Разширяване на речника на учениците с нови понятия за изкуството. • Участие в комуникативна ситуация чрез подходящи езикови средства. • Изразяване на настроение и чувства чрез подбор на подходящи езикови средства. • Усъвършенстване на устната реч – споделяне на впечатления и изразяване на собствено мнение по зададена тема. • Описание на наблюдавана картина или серия от картини. Изразяване на собствено мнение. • Изразяване на настроения и чувства чрез подбор на подходящи езикови средства. • Общуване и участия в комуникативни ситуации при описания на обекти от архитектурна среда;
Умения за общуване на чужди езици	• Практическо усвояване на понятийни категории – цветове. • Рисуване по думи и изрази и на текстове на чужд език.
Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите	• Групиране и съпоставяне на обекти по определен визуален признак. • Представяне на визуални характеристики на геометрични форми и линии, съотношения и количества • Развиване на представи за визуални характеристики на геометрични форми и линии, познаване на мерни единици, съотношения и количества. • Използване на геометрични фигури за създаване на визуални знаци и символи;
Компетентности в областта на околния свят	• Наблюдение на природни обекти и среда. • Забележителности от родния край/селище във връзка с миналото и настоящето.
Дигитална	• Използване на информация от цифрови средства при създаване на различни видове

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА ЧЕТВЪРТИ КЛАС

компетентност	изображения (образи, знаци). • Интерактивна употреба на информационно-комуникативни технически средства с помощта на учителя за възприемане на художествени произведения и сбирки. • Виртуални посещения на галерии.
Умения за учене	• Планиране на самостоятелната работа на ученика. • Участие в творческа екипна работа. • Търсене на информация по определена тема и използване в самостоятелна изобразителна дейност. • Развиване на мотивация и увереност за творческа изява и личностна реализация;
Социални и граждански компетентности	• Изразяване на междуличностни и межкултурни умения за общуване при участие в колективни творчески проекти. • изобразяване на обекти и среда от миналото (богове, гробници, съкровища, храмове и сгради), рисунки на събития от историческото ни минало;
Инициативност и предприемчивост	• Развиване на инициативност, креативност и новаторство чрез участие в проектни дейности. • Практическо използване на материали и пособия, представяне на резултати от творчески дейности в обществена среда. • Представяне на продукта от самостоятелно изпълнена изобразителна задача пред учениците от класа.
Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество	• Споделяне на емоционални преживявания чрез творчество като възможност за артистично себеизразяване. • Посещения на музеи, галерии и сбирки за възприемане ролята на естетически фактори в околната среда (природна и обществена). • Организиране на изложба за представяне на резултатите от индивидуална и колективна изобразителна дейност на учениците (рисунки, апликации, моделирани фигури и др.) в училището, в общността. • Съпоставяне на изразни средства в музиката и в изобразителното изкуство.

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки